Dosarul nr. **2ri-37/23** Judecătoria Bălți (sediul central)
judecător Pădurari Valeriu

D E C I Z I E
07 iunie 2023

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele completului, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Andrian Ciobanu

Examinînd, fără citarea părţilor, recursul declarat de administratorul provizoriu/lichidatorul SRL ”Agro Ghiol”, Fortuna Radu, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 13.03.2023, în cauza civilă intentată la cererea înaintată de administratorul provizoriu/lichidatorul SRL ”Agro Ghiol”, Fortuna Radu, cu privire la stabilirea, încasarea remunerației și cheltuielilor pentru perioada provizorie, și încasarea remunerației și cheltuielilor avansate a lichidatorului, prin care cererea a fost respinsă,

A constatat:

La 02 martie 2022, creditorul SRL ”Agro Domain Group”, s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul SRL “Agro Ghiol” cu sediul r-l Fălești s.Glinjeni, c/f 1015602001644, din motivul incapacității acestuia de a-şi onora obligaţiunile de plată a datoriei față de creditor.

Prin încheierea Judecătoriei Bălţi sediul Central din 06.04.2022 s-a primit spre examinare cererea introductivă, fiind aplicate măsuri de asigurare a examinării juste şi prompte a cererii cu desemnarea lui Fortuna Radu în calitate de administrator provizoriu pe perioada de observare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 15.08.2022 față de SRL ”Agro Ghiol”, c/f 1015602001644, a fost intentată procedura simplificată a falimentului, a fost desemnat în calitate de lichidator al SRL ” Agro Ghiol”, administratorul autorizat Fortuna Radu.

La data de 17.01.2023, lichidatorul Fortuna Radu, a înaintat o cerere privind aprobarea remunerației și a cheltuielilor avansate pentru perioada provizorie, cît și cea aferentă falimentului, prin care a solicitat confirmarea cheltuielilor suportate de administratorul provizoriu şi lichidator în cadrul perioadei de observaţie şi în cadrul procesului de lichidare la SRL „Agro Ghiol” în sumă totală de 986,00 lei; stabilirea remuneraţiei administratorului provizoriu în cadrul perioadei de observaţie la SRL ”Agro Ghiol” pe perioada 06.04.2022 - 15.08.2022 în mărime de 28 000,00 lei; a trece în obligaţia organului de conducere al debitorului SC„Agro Ghiol” S.R.L. (în faliment simplificat), în persoana administratorului statutar şi fondator Colesnic Alexandru, născut la *****, IDNP:*****, domiciliat în ***** achitarea onorariului fix al lichidatorului Fortuna Radu pe perioada de activitate 15.08.2022 - 03.01.2023 în mărime de 105 000,00 lei; a dispune încasarea în beneficiul administratorului autorizat Fortuna Radu de la membrul organului de conducere al debitorului „Agro Ghiol” S.R.L. (în faliment simplificat), în persoana administratorului statutar şi fondator Colesnic Alexandru a cheltuielilor suportate de administratorul provizoriu Radu Fortuna în sumă de 986,00 lei; a remunerației

administratorului provizoriu în mărime de 28 000 lei şi a remuneraţiei lichidatorului mărime de 105 000,00 lei, iar în total 133 986,00 lei.

În fapt și în drept invocă că, potrivit ultimelor consemnări operate în Registrul de stat al personalor juridice, ţinut de Agenţia Servicii Publice, la moment în calitate de administrator şi fondator unic figurază Colesnic Alexandru, născut la *****, IDNP:*****, domiciliat în *****. În argumentarea constatării lipsei masei debitoare în patrimoniul debitorului destinată achitării datoriilor debitorului, menţionează că, reieşind din considerentul că Colesnic Alexandru, în calitate de conducător al „Agro Ghiol”S.R.L. nu a prezentat administratorului provizoriu/ insolvabilităţii/ lichidatorului documentele aferente activităţii economice ale întreprinderii, nu a transmis pe bază de inventar şi bilanţ bunurile societăţii insolvabile, lipsa masei debitoare în patrimoniul debitorului insolvabil a fost constatată anterior de către lichidatorul Radu Fortuna prin raportul administratorului provizoriu depus la instanţa de insolvabilitate.

Totodată, deţinătorii de registre cum ar fi Î.S. „Cadastru”, Serviciul Vamal al RM, CRIS „Registru”, Agenţia de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Î.S. „Calea Ferată a Moldovei”, Centrul de Informaţii Juridice, Î.S.„Poşta Moldovei”, instituţiile financiare au confirmat lipsa de bunuri şi surse financiare la debitorul „Agro Ghiol” SRL. Prin urmare, reieșind din art.76 din Legea Insolvabilității, având în vedere lipsa bunurilor şi altor elemente de activ în patrimoniul debitorului, consideră ca justificată în acest sens cererea cu privire la încasarea cheltuielilor procesului de la membrii organelor de conducere ale întreprinderii insolvabile în persoana administratorului statutar şi unic asociat.

În contextul normelor legale prevăzute de art.art. 52, 70, 247 din Legea Insolvabilității şi înscrisurilor probatorii anexate la dosarul cauzei, pe perioada de activitate 06.04.2022-15.08.2022 administratorul provizoriu/ lichidatorul a suportat următoarele cheltuieli: publicarea dispozitivului hotărîrii JC din 28.10.2020 în Monitorul Oficial al RM - 186,00 lei; cheltuieli poştale de expediere a notificărilor/interpelărilor către debitor, registrele publice, organe de stat, instituţii financiare - 300 lei, cheltuieli de combustibil - 500 lei, în total 986,00 lei.

Totodată, în postura de administrator provizoriu pe perioda de activitate (06.04.2022 - 15.08.2022) calculul remuneraţiei constituie: 3500 lei * 4 (coeficient) * 4 luni = 56 000 lei, dar se solicită prin această cerere doar pe o perioadă de două luni şi anume suma de 28 000 lei. În postura de lichidator (15.08.2022-03.01.2023) calculul remunerației constituie 3500 lei *coeficientul 6 * 5 luni = 105 000 lei.

Mărimea remunerației lichidatorului, precum și încasarea ei de la reprezentanţii debitorului a fost stabilită la adunarea creditorilor din 13.12.2022.

În raport cu normele legale enunţate remarcă faptul că , întreprinderea insolvabilă SRL „Agro Ghiol” nu dispune de masă debitoare care ar acoperi creanţele validate ale creditorului în cadrul procesului de insolvabilitate, inclusiv şi cheltuielile procesului, fapt care se dovedeşte prin actele acumulate şi depuse la dosarul cauzei de administratorul insolvabilităţii/lichidator.

La caz, prin Hotărîrea Judecătoriei Bălţi nr.2i-7/2022 din 15.08.2022, a fost admisă cererea introductivă depusa de creditor şi iniţiată procedura simplificată a falimentului în privinţa debitorului SRL „Agro Ghiol”, fiind numit în calitate de lichidator Fortuna Radu,

fiind obligat să-şi execute atribuţiile prevăzute de lege, să publice hotărîrea, or la caz nesatisfacerea muncii prestate reprezintă o încălcare flagrantă a art.44 din Constituţia RM, care statuează imperativ că munca nu poate fi ''forţată".

Lichidatorul atenționează asupra practicii CEDO art.4 şi art.5,17 alin. (2) a Cărţii drepturilor fundamentale a UE, precum și art.43,46 din Constituției. Totodată este necesar de menţionat că SRL "Agro Ghiol" nu deţine la conturi bancare sau sume băneşti în casierie şi nu are înregsitrate bunuri imobile sau mobile. De altfel şi practica judiciară instituită de Curtea de Apel Chişinău pe cauza nr.2-1576/18 examinată la 20.04.2021 a apreciat drepturile depline a administratorului autorizat la remuneraţie şi compensare a cheltuielor pentru munaca efectuată în cadrul procesului de insolvabilitate.

În concluzie, având în vedere lipsa bunurilor care ar putea acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, inclusiv remuneraţia şi cheltuielile aferente procedurii avansate de administratorul insolvabilităţii/lichidator, în conformitate cu art.70 alin.(13) din Legea insolvabilităţii consideră fondată şi întemeiată cerinţa privind încasarea din contul membrilor organului de conducere al debitorului SRL „Agro Ghiol" în persoana administratorului statutar şi fondator Colesnic Alexandru, cheltuielilor suportate de administratorul provizoriu Radu Fortuna în sumă de 986,00 lei; a remuneraţiei administratorului provizoriu în mărime de 28.000 lei şi a remuneraţiei lichidatorului în mărime de 105.000,00, iar în total 133.986,00 lei. Vinovăţia pîrîţilor în apariţia stării de insolvabilitate a debitorului a fost stabilită prin rapoartele administratorului provizoriu şi lichidatorului Radu Fortuna.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 13.03.2023 cererea a fost respinsă.

Solicitarea recurentului:

La 28.03.2023 administratorul provizoriu şi lichidatorul Radu Fortuna a contestat încheierea primei instanțe solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei decizii prin care cererea să fie admisă.

Potrivit art.8 alin.(2) Legea insolvabilității, încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Astfel, recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părţilor:

Recurentul, întru argumentarea poziţiei sale a invocat că, nici Legea cu privire la administratorii autorizati si nici alte acte normative, nu prevăd că activitatea administratorului autorizat este gratuită.

Legiuitorul național a reglementat expres la art. 25 alin. (5) lit. i) si art. 70 alin. (1) din Legea insolvabilității dreptul administratorului la primirea și recuperarea cheltuielilor suportate de administratorul în activitatea sa, confirmate de instanța de insolvabilitate.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în procesul de insolvabilitate a debitorului, fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă" a administratorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului propriu zis, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă

de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, consideră că, remunerația/onorariul administratorului autorizat reprezintă un „bun", iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate, este obținerea în proprietatea sa a acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

Potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

La numirea în calitate de administrator/lichidator nici într-o situație nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere a cererii introductive).

Totodată consideră necesar de a releva faptul că, funcția de lichidator este executată de un profesionist - administrator autorizat, care nu poate fi obligat să activeze gratis.

Or, art. 43 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova prevede că orice persoană are dreptul la muncă, dar și dreptul la remunerație pentru munca depusă.

Acest drept al administratorului/lichidatorului este prevăzut atât de art. 70 din Legea insolvabilității cât și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului.

Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului, la etapa inițială, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului, în cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Nici într-o situație din cele relevate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive).

Potrivit art. 4 al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu pactele și celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14.10.1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că: „...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi că, organele de drept... sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale ".

Conform hotărârii nr. 10 din 16.04.2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28.05.1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova în

redacția hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001, Curtea constituționali a statuat că practica jurisdicțională internațională ”... este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale ”.

Prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului și libertăților fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curții în litigiile la care sunt părți și a le invoca inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de același gen.

În temeiul prevederilor enunțate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. art. 2 alin. (3) și 12, alin. (1) CPC al RM, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul al acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) al Lesii insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ: a) cheltuielile de judecată; b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/lichidatorului.

Conform art. 70 alin. (1) al Legii insolvabilității, pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Aliniatul (3) al aceluiași articol stabilește că cuantumul onorariului fix administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri.

Deci, întru executarea hotărârii creditorilor din 13.12.2022, în lipsa masei debitoare, onorariul fix în mărimea stabilită de adunare urmează să fie suportat de membrii organelor de conducere și alte persoane prevăzute de lege.

Legiuitorul național a reglementat la art. 70 alin. (4) al Lesii insolvabilității că onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului.

Subsecvent, în conformitate cu art. 70 alin. (13) al Lesii insolvabilității, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului, consemnate la art. 247.

Respectiv, potrivit prevederilor art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, se consideră membrii organelor de conducere ale debitorului, și anume debitorul - persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Alin. (2) al aceluiași articol prevede că alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Menționează că, conform art. 1 alin. (1) din Legea cu privirea la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenoriatul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din diferite motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc.

Astfel, termenul „pe riscul propriu" include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea se lichidează conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

Alta este situația cu încasarea remunerației/onorariului administratorului autorizat, pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate în primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Lege insolvabilității.

Din documentele deținute la dosar cert s-a stabilit că administrator statutar al debitorului S.R.L. „AGRO- GHIOL" este Alexandru COLESNIC.

Pentru care, în conformitate cu art. 32 alin. (2) al Legii insolvabilității, ce prevede că, în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

La caz nu a fost stinsă remunerația, onorariul și cheltuielile procedurii avansate de lichidator sub nici o formă prevăzută de Legea insolvabilității sau Codul Civil, astfel că, acesta urmează a fi încasată începând cu data numirii în funcție.

În speță, conform încheierii din 06.04.2022 și ulterior hotărârii din 15.08.2022, prin care s-a dispus numirea în calitate de administrator provizoriu/lichidator pe Fortuna Radu și pînă la înaintarea și examinarea prezentei cereri, perioada de activitate a administratorului provizoriu/lichidatorului constituie 06.04.2022 - 06.01.2023 sau 330 zile.

Consideră că lichidatorul a întreprins și a acționat activ și efectiv în interesul creditorilor aproximativ 11 luni, timp în care a prezentat acte la ședințele de judecată și a întreprins actele de procedură necesare întru derularea cât mai eficientă a procesului de insolvabilitate.

Din motiv că perioada de faliment nu a prevăzut situații excepționale, ajunge la concluzia că situația debitorului este de o complexitate mai redusă, pentru care administratorul solicită a fi calculată în baza legislației, suma onorariul cu cel mai mic coeficient pentru această perioada adică - "6".

Deci, onorariul minim prevăzut conform acestui coeficient v-a constitui: (Coeficientul "6" X Salariul minim pe ecomimie, totodată, valoarea care urmează a fi trecută pe membrii organelor de onorariul fix lunar stabilit de adunare -21.000 lei/lunar) XII luni = 231.000,00 lei, dar lichidatorul s-a limitat doar la suma de 133.000,00 lei.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 al.3 Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Studiind temeiurile recursului, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 427 al.1 lit. „c" Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema în fond.

Prin încheierea instanței de insolvabilitate din 06 aprilie 2022 cererea întroductivă depusă de SRL "Agro Domain Group" a fost admisă spre examinare, în calitate de administrator provizoriu fiind desemnat administratorul autorizat Fortuna Radu, deținător al autoriației nr.11 din 14.01.2015, cu atribuţiile şi drepturile prevăzute de art. 66 din Legea Insolvabilităţii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 15.08.2022 față de SRL "Agro Ghiol", c/f 1015602001644, a fost intentată procedura simplificată a falimentului, a fost desemnat în calitate de lichidator al SRL "Agro Ghiol", administratorul autorizat Fortuna Radu.

Administratorul autorizat Fortuna Radu şi-a desfăşurat activitatea în calitate de administrator provizoriu al SRL "Agro Ghiol", c/f 1015602001644 în perioada 06.04.2022 - 15.08.2022, iar falimentul simplificat s-a derulat în perioada 15.08.2022-03.01.2023.

Inițial instanța atestă că, pentru perioada provizorie administratorul provizoriu Fortuna Radu a prezentat raportul de activitate în care au fost indicate acțiunile întreprinse în scopul executării încheierii instanței de insolvabilitate și verificării existenței temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate.

Ceea ce ține de perioada aferentă falimentului, instanța de insolvabilitate constată că, lichidatorul a invocat că a notificat Registrele publice și toti creditorii cunoscuţi pentru ca aceştia să înainteze creanţele faţă de debitorul insolvabil; la fel a publicat în Monitorul Oficial al RM avizul informațional prin care s-a adus la cunoștința tuturor creditorilor despre procedura înaintată faţă de debitor; a prezentat tabelul definitiv a creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL "Agro Ghiol", a convocat și a petrecut adunarea creditorilor din 13.12.2022, expediind avizul de convocare și buletinele de vot creditorilor validați.

Totodată, instanţa reține că, lichidatorul SC "Agro Ghiol" SRL Fortuna Radu, în perioada de activitate a depus o cerere către Colesnic Alexandru privind atragerea la răspundere subsidiară a organului de conducere al debitorului SC "Agro Ghiol" SRL, care prin hotărîrea Judecătoriei Bălţi sediul Central din 23.02.2023 a fost respinsă.

Reieșind din activitatea desfășurată, în perioada provizorie, cât și perioada falimentului simplificat, lichidatorul a solicitat încasarea de la membrii organelor de conducere a SRL "Agro Ghiol" a remunerației pentru 2 luni în cuantum de 28 000 lei și remunerației aferentă falimentului în cunatumul de 105 000 lei pentru o perioadă de 5 luni.

Prin încheierea din 13.03.2023 instanța de fond a respins cererea pe motiv că nu a fost demonstrată culpa lui Colesnic Alexandru la apariția stării de insolvabilitate.

Conform art.52 alin.1 al Legii insolvabilităţii, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu care, potrivit art.43 alin.1 al aceleiaşi legi, trebuie acoperite în prealabil din masa debitoare.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.6 al Legii insolvabilităţii, cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu se stabileşte de către instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate şi care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unităţile cu autonomie financiară".

Conform prevederilor art.32 al.2 a Legii insolvabilității în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Totodată, potrivit art.70 alin.(1)-(3) din Legea insolvabilității, (1) pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. 2) Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. (3) Cuantumul onorariul fix al administratorului/ lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unităţile cu autonomie financiară.

Potrivit Hotărîrii Guvernului nr.165 din 09.03.2010 (modificată prin HG nr. 232, din 24 aprilie 2019, „Începînd cu 1 mai 2019, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizaţii, instituţii cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, în continuare – unităţi) se stabileşte în mărime de 16,42 lei pe oră, sau 2775 lei pe lună", 1 ianuarie 2021, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizaţii, instituţii cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, în continuare – unităţi) se stabileşte în mărime de 17,37 lei pe oră, sau 2935 de lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună, iar începînd cu 1 aprilie 2022, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real se stabileşte în mărime de 20,71 lei pe oră, sau 3500 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Conform anexei nr.4 a Hotărîrei Guvernului nr.743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară, coeficienţii de multiplicitate,

recomandaţi pentru stabilirea salariilor de funcţie ale personalului, încadrat în unităţile ce nu aplică sisteme de salarizare bazate pe Reţeaua tarifară unică de salarizare (RTUS) Coducător de unitate: 4,00-8,00.

Conform art.70 alin.(13) din Legea 149/2012, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247, care specifica ca membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), *administratorii societăţilor comerciale*, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Porivit raportului administratorului, debitorul nu dispune de lichidități reale pentru a satisface creanțele creditorilor, suma pasivelor prevalează asupra activelor. Debitorul nu dispune de mijloace fixe, terenuri, construcții, mărfuri, produse f.d.39-41) deci, debitorul nu dispune de bunuri care ar acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate şi nici pentru a stinge creanţele creditorilor or, debitorul nu dispune de capacităţi operaţionale şi funcţionale viabile care i-ar asigura desfăşurarea de mai departe a activităţii eficiente, acumularea veniturilor şi achitarea datoriilor faţă de creditori, acesta fiind în imposibilitate de a continua activitatea. Astfel debitorul nu deține patrimoniu din contul căruia pot fi acoperite datoriile, inclusiv și onorariul administratorului.

Potrivit Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice administrator statutar şi fondator al debitorului SRL ”Agro Ghiol” este Colesnic Alexandru, născut la *****, IDNP:*****, domiciliat în *****. Ultimul și urmează să achite onorariul și cheltuielile administratorului autorizat.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr.16 din 09.06.2020, s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din articolul 32 alin.(2) și „în obligația organelor de conducere ale debitorului” din articolul 70 alin.(13) ale Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate.

Conform art. 3 din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de „liber profesionist de interes public”. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate or, Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul remarcă faptul că nici Legea cu privire la administratorii autorizați și nici alte legi nu prevăd că activitatea administratorului autorizat este gratuită. Mai mult, art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege, iar art.

32 și 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare.

De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 aliniatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 nr. 16 din 09 iunie 2020 trezește incertitudinea administratorilor autorizați dacă vor fi sau nu remunerați pentru munca efectiv depusă or acest lucru va depinde de circumstanțe ce nu le pot fi imputabile, adică de existența ori inexistența culpei persoanelor din contul cărora ar trebui să fie încasată remunerația pentru munca efectuată, în cazul survenirii stării de insolvabilitate.

Potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Legiuitorul național a reglementat expres la art. 66 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primire a remunerației în modul stabilit de lege. Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă" a administratorului/lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului. Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul consideră că remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun", iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate, este obținerea în proprietatea sa acestui bun. La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasare a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității. Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, este dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate. Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat. Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul consideră că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.

În argumentarea acestei poziții Colegiul menționează că conform art. 1 alin. (1) din Legea cu privirea la antreprenoriat și întreprinderi antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenoriatul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din diferite motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc. În viziunea Colegiului termenul „pe riscul propriu" include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acesteia, după cum o face în situația când societatea se lichidează conform normelor prevăzute de Codul civil, ci nu potrivit Legii insolvabilității.

Curtea a menționat că categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului este o categorie vastă, care-i poate include, potrivit articolului 247 alin.(1) din Lege pe administratorii societăţilor comerciale, pe membrii organelor executive, pe membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), pe lichidatori şi pe membrii comisiilor de lichidare, precum şi pe contabili. Nu toate funcţiile enumerate de Lege şi incluse în categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului au un rol egal şi decisiv în administrarea societăţii.

La caz, instanța de recurs consideră că anume administratorul Colesnic Alexandru care este și unicul fondator, a avut un rol decisiv în administrarea întreprinderii.

Reieșind din cele expuse supra, respingerea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a SRL "Agro Ghiol" nu poate fi temei de respingere a cererii privind încasarea remunerației or, activitatea administratorului insolvabilităţii constituie o activitate care se remunerează.

Colegiul civil constată că remuneraţia administratorului provizoriu neîncasată pînă la data raportului, stabilită conform art.25 (6) al legii insolvabilităţii aferentă perioadei solicitate, este de 28 000 lei, adică (3500 lei x 4) x 2 luni, care a fost calculată pentru 2 luni, nu pentru 4, cît s-a derulat perioada provizorie.

Cu privire la perioada falimentului, lichidatorul a calculat o remunerație în mărime de 105 000 lei, adică pentru 5 luni de activitate, cât a durat perioada falimentului debitorului S.R.L. „AGRO- GHIOL", sumă ce nu urmează a fi acceptată spre încasare integral. Colegiul civil consideră necesar și oportun de a încasa remuneraţia lichidatorului în sumă de 21000 lei pentru perioadă efectiv lucrată or, activitatea administratorului/ichidatorului în perioada de faliment a debitorului poate fi încadrată sumar în 22 zile lucrătoare efectiv lucrate, iar prin hotărîrea adunării creditorilor din 13.12.2022 remunerația lichidatorului Fortuna Radu a fost stabilită în mărimea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real înmulțit la coeficientul 6, astfel s-a calculat: 3 500 lei x 6 (coeficientul de multiplicare)= 21 000 lei.

În perioada de observare, cît și în perioada falimentului au fost expediate notificări şi interpelări, au fost cheltuieli avansate legate de procedură în sumă de 986 lei dintre care cheltuieli poștale, cheltuieli de transport și publicare, ceea ce constituie cheltuieli efective ale administratorului în cadrul procesului, care sunt confirmate prin probe anexate la dosar.

Având în vedere că sumele date au fost achitate de către administratorul provizoriu/lichidatorul Fortuna Radu din sursele proprii, sumele menţionate mai sus urmează a fi încasate în beneficiul administratorului autorizat.

Reieșind din circumstanțele cauzei raportate la normele de drept relevante speței, Colegiul civil conchide că încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 13.03.2023 urmează a fi casată cu emiterea unei noi încheieri prin care cererea administratorului autorizat Fortuna Radu privind încasarea remunerației și cheltuielilor de procedură avansate de administratorul provizoriu/lichidator să fie admisă parțial.

În temeiul art.427 alin.1 lit. „c", 428 CPC al RM, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

D E C I D E:

Recursul declarat de administratorul provizoriu/lichidatorul SRL "Agro Ghiol", Fortuna Radu se admite.

Încheierea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 13.03.2023, în cauza civilă intentată la cererea înaintată de administratorul provizoriu/lichidatorul SRL "Agro Ghiol", Fortuna Radu, cu privire la stabilirea, încasarea remunerației și cheltuielilor pentru perioada provizorie, și încasarea remunerației și cheltuielilor avansate a lichidatorului se casează cu emiterea unei noi hotărîri prin care se încasează de la administratorul statutar SRL "Agro Ghiol", Colesnic Alexandru, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul administratorului autorizat Fortuna Radu suma de 49986 (patruzeci și nouă mii nouă sute optzeci și șase) lei cu titlu de remunerație și cheltueli de procedură avansate de administratorul provizoriu/lichidator.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului
judecător Adriana Garbuz

judecătorii Iulia Grosu Andrian Ciobanu